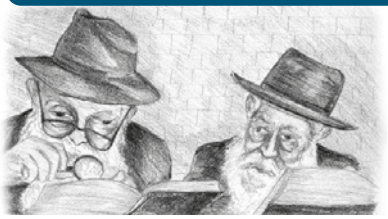
כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות

בסודשיח

בס"ד ■ יום רביעי ■ פרשת תולדות ■ כ"ו מרחשון תשפ"ה ■ 27.11.2024 ■ גליון מס' 815

בעקבי הכתב והקבלה

/ הרב פרופ' נריה גוטל

דעת רבים אינה נוחה מתימרונה של רבקה את יצחק ומחתירתה ל"גניבת" יעקב את הברכות שיועדו לעשו. לא מעט פרשנים והוגים נזקקו לדבר, הסבירו וגם ביארו, דנו וגם פלפלו, וביטאו לא מעט אפולוגטיקה בסוגייה זו. לא כן בעל הכתב והקבלה שהבהיר כי לאמתו של דבר, רבקה דווקא מימשה את רצונו של יצחק.

שתי הנחות מיקדמיות מעמיד בעל הכתב והקבלה לפני שהוא מבאר את הפרשייה: א. "הברכה היוצאה מפי קדושי עליון איננה כפי העולה על דעתו, רק כפי מה שמושפע אליו משמים". כלומר, במודע, או שלא במודע, הצדיק-המברך אינו אלא "צינור", בעוד שהברכה המהותית היא משמים, והיא חלה רק על מי שבדין זכאי לה. ב. גם צדיק הוא אנושי. גם צדיק עלול לזהות לא נכון את המבקש ממנו ברכה, ובפרט אם מולו ניצב ערמומי. במקרה כזה, חובה על הסובבים את הצדיק לעשות כל שלאל-ידם כדי למונעו מטעות.

וכך אכן נהגה רבקה. כבר משחר נעוריהם של עשו ויעקב, עמדה רבקה על "עניינם" של שני בניה - יודע הציד מזה ויושב האוהלים מזה. לא זו אף זו - רבקה גם ידעה בנבואה ש"רב יעבוד צעיר", מה שיצחק לא ידע. היא גם נוכחה לדעת שעשו מערים על יצחק ומטעה אותו - "ציד בפיו". או-אז לא נותרה בידה כל ברירה, וכדי לקיים את עומק רצונו של יצחק היא נאלצה לנקוט בצעדים.

משל למה הדבר דומה?

> "...למי שרואה איש עיוור יוצא לזרוע שדהו, והולך ובא אל חלקה אחת משדותיו אשר גפרית ומלח שריפה כל ארצה. והאיש הרואה אותו אינו רוצה לומר בפירוש טעות הוא בידך, כי בזה היה מצערו להתאונן על חסרון ראייתו. לכן בתחבולת-מרמה יעשה, עד שלא ירגיש כי איש אחר ימנעהו מלהפיץ זרעוניו על החלק אשר לא תזרע ולא תצמיח, כי יטה את ידו לשלוח אותם על חלק שדהו הראוי לזריעה. הנה כל משכיל ישבח את האיש הלזה, אשר בתחבולת-מרמה עשה את עצמו כעיניים לעיוור, להסיר ידו ממקום המקולקל ולהטותה אל מקום הראוי לזריעה...".

אין ספק שרבקה נקטה צעד דרסטי וקיצוני, אלא שההכרח לא יגונה. ברור היה לרבקה ש"כוונת יצחק באמת" לא הייתה אלא לברך את הראוי לברכה. דא עקא, יצחק היה "שבוי בקונספציה". לכן סייעה רבקה ליצחק, ולו גם בדרך חתחתים, לממש את רצונו ומגמתו הוא - "זה היתה כוונת יצחק באמת". ■

בסודשיח

כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות

כל מאמץ בענייני תורה ומצוות, אף שהוא חובה בפני עצמו, מרחיב את הצינורות לקבלת ברכות ה' לכל אחד ואחד מבני המשפחה.
הרבי מלובביץ'.

עוד בעיתון

ניתן לעבור לכתבה הרצויה ע"י לחיצה על שמה.

להפוך סדרי עולם - כדי לגבור על "ליצני הדור"
בפירושו של רש"י על התורה, ישנם קטעים מיוחדים, שנראה כמעט...
המשך בעמ' 2

רבקה בת בתואל
שלמה המלך אומר: "טוב לשמוע גערת חכם מאיש שומע שיר כסילים"...
המשך בעמ' 3

בעקב עשו בעקבות המשיח
בתחילת פרשתנו התורה מספרת על ראשית ותחילת מאבקם של יעקב...
המשך בעמ' 3

סיפור לשבת
כוחה של מצוה
בימי מלחמת העולם הראשונה נכנסו הרוסים לסטוצין. הם גייסו את כל...
המשך בעמ' 4

שביבים
- מניעת שפעת ומחלות חורף אחרות
- נקודות לחיצה לטיפול בתסמיני השפעת

המשך בעמ' 5

להפוך סדרי עולם - כדי לגבור על "ליצני הדור"

/ הרב יוסף גערליצקי - שליח הרבי מליובאוויטש ורב מרכז תל אביב

בפירושו של רש"י על התורה, ישנם קטעים מיוחדים, שנראה כמעט במוחש, שיותר משנזקק רש"י להסביר ל"בן חמש למקרא" את פירוש הכתוב, רצה רש"י ללמדנו מוסר-השכל חשוב, לעורר את הלבבות ולהאיר את עינינו לראות נכוחה את דברי ה"תורה - לשון הוראה".

כזה הוא פירוש רש"י המפורסם, עם תחילת פרשת תולדות "ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק", התמיהה בפסוק מובנת מאליה - מה היא הכפילות בלשון הפסוק, לומר פעמיים שיצחק הוא בן אברהם? רש"י מביא את הפירוש הראשון והפשוט יותר - "לאחר שקרא הקב"ה שמו אברהם, אחר-כך הוליד את יצחק";

אך רש"י איננו מסתפק בפירוש זה ומביא באריכות יחסית פירוש שני: "על-ידי שכתב הכתוב יצחק בן אברהם, הוזקק לומר אברהם הוליד את יצחק, לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה, שהרי כמה שנים שהתה עם אברהם ולא נתעברה הימנו, מה עשה הקב"ה, צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם, והעידו הכל אברהם הוליד את יצחק, וזהו שכתב כאן יצחק בן אברהם היה, שהרי עדות יש שאברהם הוליד את יצחק".

ובלשונו של רש"י עצמו במקומות אחרים - פירוש זה איננו אומר אלא דרשני: ראשית, דבר מצוי הוא שבן דומה לאביו, ובכלל מדוע התורה צריכה להאריך בלשונה בשביל לשלול טענה מטופשת של "ליצני הדור" שאינה מעלה ואינה מורידה?

בתורתו של הרבי מוסבר כך: אכן, קלסתר פניו של יצחק אבינו, בדרך הטבע, היה אמור להיות שונה לגמרי מקלסתר פניו של אברהם, שהרי, כפי שמספרים לנו חז"ל - אברהם היה כולו חסד - "איש החסד", עד כדי כך שמידת החסד עצמה אמרה לקב"ה שהיא כביכול 'מיותרת' כל עוד אברהם אבינו חי בעולם. ולעומתו יצחק אבינו היה כולו מידת הגבורה, כפי שיעקב אבינו מכנה את אביו "ופחד יצחק" - כל ענינו היה מידת היראה, הנובעת מספירת הגבורה.

כולנו יודעים, שאפילו פניו של אותו אדם נראים באופן שונה כאשר האדם כרגע עוסק בחסד, באהבה ובנתינה, לעומת מראה פניו כאשר הוא ברגע של יראה ומידת הגבורה. קל וחומר כאשר מדובר בשני אנשים שכל עניינם ותוכן חייהם שונה זה מזה, זה חסד וזה גבורה, הרי ודאי ייראו שונים מאד. יתירה מכך - הדמיון הטבעי בין אב לבנו נובע בדרך כלל בגלל הדמיון בתכונות הגוף והנפש, אך כאשר תכונות נפשו של הבן שונות והפוכות משל האב - חסד מוחלט מול מי שכולו גבורה - לא אמור להיות דמיון גם בקלסתר הפנים.

כאן מגיעה טענתם של "ליצני הדור", אותם אלו שמכניסים את ה'ליצנות' וקלות הדעת אל הלך המחשבה ואל השיח הציבורי של הדור, ומצליחים בכך להטיל ספקות ולבלבל את הדור כולו:

מאחר ויצחק שונה מאביו בתכונות נפשו ובהליכות חייו, הדור השתנה, הזמנים "כבר אינם מה שהיו", טוענים ליצני הדור "מאבימלך נתעברה שרה"! יצחק איננו שייך לדורם ולאמונתם של אברהם ושרה, הוא כבר בדור שונה ובעל אופי שונה, ושייך כבר ל"תרבות המערבית" של אבימלך!...

מאריכה התורה ומדגישה "שהרי עדות יש ש'אברהם הוליד את יצחק'" - הקב"ה 'משנה סדרי בראשית', ועושה כך שפני איש הגבורה, יצחק אבינו, ייראו בדיוק כפני בעל החסד - אברהם אביו; וכל זאת כדי להבהיר לעולם כולו שילד יהודי, בכל דור ובכל מצב וסיטואציה, שייך אך ורק לדרכו ולאמונתו של אביו, ואין לו מה לחפש, אפילו לא רק בדמיונם של ליצני הדור, בדרכו ובתרבותו של אבימלך מלך פלישתים.

רש"י מכריז ומודיע לכל הדורות הבאים, עד לדורנו זה במאה העשרים-ואחת, "דור ה"Z" או איך שלא יכנוהו: אם הקב"ה עושה הכל כדי לעקור מן השורש את המחשבות ש"היום זה אחרת", "הנוער של היום לא שייך לזה", וכיוצא-בזה; הרי שעל כל אחד ואחת מאיתנו לעשות גם הוא כל מה שביכולתו, כולל מה שנראה לפעמים כבלתי-אפשרי, כדי שלא יעלה על הדעת להרחיק ילד יהודי ממסורת אבותיו, ולנסות להעניק לו "חינוך אוניברסלי" - כאילו יש לו קשר כלשהו ל"אבימלך" וכאילו הוא חלק מ"העולם הנאור" והמתקדם.

בחודש הבא עלינו לטובה - חודש כסלו, יחגגו רבבות בית ישראל את "ראש השנה לחסידות" ביום י"ט כסלו. ישנו משל ידוע שאמר בעל הגאולה, אדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מליאדי מייסד חסידות חב"ד, שתורת החסידות, שהיא "אור וחיות נפשנו ניתן לנו", נמשלה ל"אבן שבכתר המלך", שכאשר בן המלך חולה, מוכן המלך לשחוק את האבן לאבקה, לשפוך ולבזבז את החומר היקר, כדי שטיפה אחת תיכנס לפיו של בן המלך ותציל את חייו.

זהו עניינה של תורת החסידות - לוודא, להכריז ולפעול, שכאשר ישנם "ליצני הדור", רוחות הזמן הרעות, שמנסות להטיל ספקות ובלבול להיכן שייך הילד היהודי וכיצד יש לחנך את הנוער בדורנו, ובכך פוגעות הן אנושות בבריאותו הרוחנית של הנוער היהודי, בעולם כולו ובפרט ובעיקר כאן בארץ הקודש - הרי יש לעשות הכל, גם אם מדובר בשחיקת האבן היקרה ביותר שבכתר המלך, כדי שהילד היהודי יקבל את מנת היהדות והחסידות שהוא זקוק לה, יבריא ברוחניות וממילא יהיה בריא וחזק בגשמיות, ו"העידו הכל - אברהם הוליד את יצחק"!

(נערך משיחה קדושה של כ"ק הרבי מליובאוויטש)

רבקה בת בתואל

/ הרב יעקב הלוי פילבר

שלמה המלך אומר: "טוב לשמוע גערת חכם מאיש שומע שיר כסילים" (קהלת ז ה), אין להבין את דבריו כפשוטם: שדברי החכם הם טובים יותר מדבריו של הכסיל, כי לומר דבר כזה לא צריך להיות החכם מכל האדם. ואפילו אם כוונתו היא שטוב יותר לשמוע גערה מאשר לשמוע "שיר כסילים", גם באמירה זו אין חכמה גדולה. על כן יש המסבירים את דברי שלמה בדרך זו: טוב לשמוע גערה מחכם כזה שהוא עצמו בעבר שמע שיר כסילים, כי הוא המכיר ויודע את המתרחש בעולם הכסילים, ולכן יש לו יתרון על חכם שאינו מכיר את עולמם של הכסילים, כי חכם שאינו מכיר את עולם הכסילים, גערתו תהיה פעמים רבות תלושה מן המציאות. בהבחנה הזו בין חכם המכיר את דרכי הכסיל לחכם שאינו מכיר אותם היה יתרון לרבקה על יצחק, יצחק אבינו שחי וגדל בביתם של אברהם ושרה, בבית שהטוב והחסד שררו בו, שלא נפגש בסביבתו הקרובה באנשים שליליים, על כן היה רחוק בעיניו ליחס לבני אדם תכונות של רוע ומרמה, ומפני זה ללא קושי הצליח עשו לצוד בפיו את אביו, עד שאביו אהבו. ואילו רבקה שגדלה וחיה בביתם של בתואל ולבן, בבית מלא שקרים ורמאות, היא הכירה מקרוב את התככנות והצביעות, ובקלות הבחינה בהתנהלות המפותלת וההפכפכנית של עשו, וידעה לזהות נכון את אופיים של עשו ושל יעקב, היא שנתנה את מלוא אהבתה לבנה יעקב, ככתוב: "ורבקה אוהבת את יעקב".

אבל לא הכול סוברים שעשו הצליח לרמות ולהטעות את אביו יצחק, כמו "מדרש הגדול" (כה כח) ששאל: "וכי לא היה אבינו יצחק יודע במעשה עשו שהן כעורין ומפני מה אהבו? אלא שהיה אוהבו בפניו בלבד כדי לקרבו ולמושכו, שהרי קל וחומר, אם כשהוא אוהבו מעשיו מקולקלין, אילו שנאו וריחקו על אחת כמה וכמה. ואמרו רבותינו: 'לעולם תהא ימין מקרבת ושמאל דוחה' לכך נאמר: 'ויאהב יצחק את עשו'". גם ה"ספורנו" סובר שאמנם יצחק לא הכיר בגודל רשעו של עשו, אבל לדעתו הכיר יצחק בעדיפותו של יעקב על עשו, והראיה של ה"ספורנו" היא שכאשר בקש יצחק לברך את יעקב לא שאל ממנו מטעמים ולא בקש ממנו דבר אלא ברכו תיכף, מה שאין כן עשו, שלא היה ראוי מצד עצמו לברכה, על כן ביקש ממנו אביו שיעשה לו מטעמים כדי שיתעסק בכבוד אב, ובזה תחול עליו הברכה.

אלא שאם כך מדוע למרות שידע יצחק ביתרונו של יעקב, מדוע הוא בכל זאת מברך את עשו בברכת: "הווה גביר לאחיך"? ומסביר הספורנו: "כי יצחק חשב שיהיה טוב ליעקב שתספיק לו נחלת ארץ ישראל, אלא שיחיה בה עם איזה שעבוד (כמו המנדט הבריטי), כדי שלא יטריד נפשו בענייני השררות והבלי הנפסדים". גם החתם סופר (ב"תורת משה" פרשת תולדות) סובר שיצחק נתן אימון בעשו, והוא מסביר מדוע ביקש יצחק לברך את עשו דווקא בברכות העולם הזה, כי יצחק טעה וחשב שעשו מכיר ערך התורה והמצוות, ולכן יספק ליעקב את צרכיו הגשמיים שיוכל לעסוק בתורה ועבודה כמו שנהגו יששכר וזבולון. ואילו רבקה שהייתה מכרת את עשו, היא ידעה שאם עשו יהיה השולט על אמצעי העולם הזה לא תהיה ליעקב האפשרות לעבוד את ה' וללמוד תורה, מפני שעשו לא יתן לו מעניני העולם הזה. ומסביר החת"ס שזאת הייתה כוונת עשו במכירת הבכורה, שקדושת הבכורה ענינה עבודת ה', ומפני שעשו חשב שאם ה"עולם הזה" יהיה בידו והוא לא יתנו ליעקב ממילא לא תהיה ליעקב האפשרות לעבוד את ה' (אם אין קמח אין תורה), ותתבטל המכירה. ורק רבקה היא שירדה לסוף דעתו של עשו, ולכך סיבבה שיצחק יברך בברכות העולם הזה את יעקב, וכאשר שניהם יהיו בידו של יעקב יוכל לעבוד את ה' כרצונו.

מדברי ה"ספורנו" וה"חתם סופר" אנו למדים עד כמה חשוב שהאומה הישראלית תהיה לא רק רוחנית אלא גם תשלוט על האמצעים הכלכליים, שיאפשרו לה את העצמאות הכלכלית, כי בלעדיהם היא תהיה תלויה בחסדי הגויים, והעצמאות הזו כדאית גם אם הדבר מחייב ימי מילואים, מס הכנסה, ושאר חובות. ולא כאותם המתגעגעים ל"מנדט הבריטי" או לשלטון השולטן התורכי, שאז האחריות לענייני העולם הזה הייתה נתונה בידי הגויים, והדבר נוצל לרעה על ידם. את הסוד הזה ידעה רבקה, והיא ידעה שהובאה ממרחקים לא רק בשביל להיות אישה ליצחק, שהרי ישנן נשים רבות גם בכנען וגם בחרן, אלא היא נלקחה ממרחקים על מנת למלא את מקומה של שרה בניהול בית אברהם, ועל כן דאגה לשלמותו של הבית, לא רק בהווה אלא גם להכינו לעתיד לבוא.

בעקב עשו
בעקבות המשיח

/ הרב איתמר הרשקו

לע"נ אמי מורתי רות ב"ר חיים יהודה

בתחילת פרשתנו התורה מספרת על ראשית ותחילת מאבקם של יעקב ועשיו, כבר מעת היותם בבטן רבקה אמנו. כשכל אחד מהם מבקש לזכות בחלקו, בעולם הזה ובעולם הבא[1]. וכהקדמה לסיפור הריונם, התורה מתארת את תפילתם של ההורים עליהם - תפילתו של יצחק ותפילתה של רבקה[2]. כשמי שנענה בתפילתו, היה דווקא יצחק ולא רבקה[3].

הקב"ה קיבל את תפילתו של יצחק, כיוון שהוא הרבה להתפלל - יותר ויותר מהרגיל[4]. ומיהר בכך את לידת הבנים בחמש שנים, ובזה קירב גם את מיתת אברהם אבינו[5] שחי רק מאה שבעים חמש שנה ולא מאה ושמונים. שביום בו גדלו הנערים וניכר כל אחד בעינינו[6], בו ביום נפטר אברהם - בכדי שלא יראה את בן בנו יוצא לתרבות רעה. וכיוון שזו הדרך בה נוצרו יעקב ועשיו, כך היא דרכם מאז ועד עולם. ולכן מיד עם יציאת עשיו מהבטן, תופש יעקב ואוחז בעקבו של עשיו. הן בכדי להדגיש שהוא נוצר הראשון בבטן[7], והן בכדי לרמוז לו שגם בימי האחרית - טרם יגמור עשיו את תפקידו, וכבר ייקח יעקב זאת ממנו[8].

ואף במכירת הבכורה נהג יעקב כן עם עשיו, כשגרם לו למכור את הבכורה - מפחד שמא לא יוכל לעמוד בקיומה, כיוון שהרבה מצוות תלויות בה[9]. ורק לאחר זמן גילה עשיו שבעצם הוא רומה על ידי יעקב אחיו, ולא היה עשיו צריך לנהוג כך לו ידע זאת באמת[10].

ומיד לאחר שהתורה מספרת את עניין מכירת הבכורה, משבח הקב"ה את אברהם אבינו באוזני יצחק - 'עקב אשר שמע אברהם בקולי'[11]. הן כרמז למספר השנים בהם חי אברהם באמונה שלמה עם הקב"ה, החל מאז שהכיר את בוראו בגיל שלוש ועד לסוף ימיו[12]. והן בכדי להודיע שאברהם השאיר אחריו מורשת ודרך, בה זוכה והולך יצחק בנו אחריו - כעקבות בחול המסמנים את הדרך לאדם. והזמן העיקרי בו נגלה הדבר לעין כל, היה דווקא בניסיון העשירי בו התנסו אברהם ויצחק - בניסיון העקידה[13].

ואמנם אחר עמידת אברהם אבינו בניסיון העקידה, מגיעה הטובה השלימה לה חיכה הקב"ה שתבוא - שכעת יש לו **פתחון פה** מול השטן והאומות, להסביר מדוע בחר באברהם אוהבו להיות לו לעם[14]. ולמעשה זוהי גם שאיפת ומגמת האבות וישראל בכל הדורות - לזכות ל**פתחן פה** מול השטן והאומות. כדרך בה אנו מתפללים בימים הנוראים, שביחד עם בקשת גילוי כבוד ה' - יבוא עמה גם '**פתחון פה** למייחלים לך'[15]. וכך הדרך שסללו לנו האבות, תתגלה במלוא הדרה על ידי הבנים.

וכמו שאנו זוכים וראים בימינו אנו, בה התחלנו להשיב את המלוכה למקומה. ובטרם מכלה עשיו את מלכותו, כבר אנו באים ונוטלים זאת מהם. אך לא די לנו בכך, כי אם אנו חפצים בפתחון פה - שנוכל לומר בפה מלא את אשר על לבנו. ולא נזדקק להסתיר מעצמנו או מהאומות, מהו תפקידנו כאן בעולם.

וכשם שיעקב עיקב את עשיו פעמים, כך נזכה גם אנו לנחמה בכיפליים. הן בשיבת המלכות אלינו, והן בשחרור כל עול מלכות וגלות מעלינו.

1 - **ויתרצצו** ...דבר אחר מתרוצצים זה עם זה ומריבים בנחלת שני עולמות - רש"י בראשית כה, כב
2 - **לנכח אשתו** זה עומד בזוית זו ומתפלל וזו עומדת בזוית זו ומתפללת (יבמות, סד) - שם, כא
3 - **ויעתר לו** לו ולא לה שאין דומה תפלת צדיק בן צדיק לתפלת צדיק בן רשע לפיכך לו ולא לה - שם
4 - **ויעתר** הרבה והפציר בתפלה - שם
5 - **תקבר בשיבה טובה** בשרו שיעשה ישמעאל תשובה בימיו ולא יצא עשו לתרבות רעה בימיו ולפיכך מת ה' שנים קודם זמנו ובו ביום מרד עשו - שמטו, טו
6 - **ויגדלו הנערים ויהי עשו** כל זמן שהיו קטנים לא היו נכרים במעשיהם ואין אדם מדקדק בהם מה טיבם, כיון שנעשו בני שלש עשרה שנה זה פירש לבתי מדרשות וזה פירש לעבודת כוכבים - שם כה, כז
7 - **ואחרי כן יצא אחיו** וגו' שמעתי מדרש אגדה הדורשו לפי פשוטו, בדין היה אוחז בו לעכבו. יעקב נוצר מטיפה ראשונה ועשו מן השניה, צא ולמד משפופרת שפיה קצרה תן בה שתי אבנים זו תחת זו הנכנסת ראשונה תצא אחרונה והנכנסת אחרונה תצא ראשונה. נמצא עשו הנוצר באחרונה יצא ראשון, ויעקב שנוצר ראשונה יצא אחרון. ויעקב בא לעכבו שיהא ראשון ללידה כראשון ליצירה, ויפטור את רחמה ויטול את הבכורה מן הדין - שם, כו
8 - **בעקב עשו** סימן שאין זה מספיק לגמור מלכותו עד שזה עומד ונוטלה הימנו - שם
9 - **הנה אנכי הולך למות** מתנודדת והולכת היא הבכורה שלא תהא כל עת העבודה בבכורות כי שבט לוי יטול אותה. ועוד אמר עשו מה טיבה של עבודה זו, אמר לו כמה אזהרות ועונשין ומיתות תלוין בה כאותה ששנינו (סנהדרין, סג) אלו הן שבמיתה שתויי יין ופרועי ראש. אמר אני הולך למות על ידה, אם כן מה חפץ לי בה - שם, לב
10 - **הכי קרא שמו** לשון תימה הוא כמו (לקמן, כט) 'הכי אחי אתה' שמא לכך נקרא שמו יעקב על שם סופו שהוא עתיד לעקבני. תנחומא, למה חרד יצחק אמר שמא עון יש בי שברכתי קטן לפני גדול ושניתי סדר היחס, התחיל עשו מצעק 'ויעקבני זה פעמים' אמר לו אביו מה עשה לך, אמר לו את בכורתי לקח. אמר בכך הייתי מצר וחרד שמא עברתי על שורת הדין, עכשיו לבכור ברכתי גם ברוך יהיה - שם כז, לו
11 - עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתי - בראשית כו, ה
12 - **עק"ב** שנים שמע בקולי רבן ג' שנים הכיר בוראו ושנותיו קע"ה - בעל הטורים, שם
13 - **עקב אשר שמע אברהם בקולי** על העקידה, דכתיב 'עקב אשר שמעת בקולי' - רשב"ם, שם
14 - **כי עתה ידעתי** מעתה יש לי מה להשיב לשטן ולאומות התמהים מה היא חבתי אצלך, יש לי **פתחון פה** עכשיו שרואים כי ירא אלהים אתה - רש"י בראשית כב, יב
15 - ובכן, תן כבוד ה' לעמך, תהלה ליראיך ותקוה טובה לדורשיך, **ופתחון פה** למיחלים לך - ברכת אתה קדוש, בתפילות הימים הנוראים

סיפור לשבת

כוחה של מצוה*

בימי מלחמת העולם הראשונה נכנסו הרוסים לסטוצין. הם גייסו את כל הבחורים לצבא, ובתוכם היה גם רבי חיים חייקל מילצקי זצ"ל. המגויסים הוצבו בעמדות, וברובים שבהם צוידו, ירו לעבר החיילים הגרמניים שהתקיפו את הגזרה.

באחד הימים נפגע חייל יהודי בראשו מכדור רובה של חייל גרמני, ומצבו היה אנוש. בתוך פרפורי גסיסתו הספיק ללחוש לר' חיים חייקל, שידאג להביא אותו לקבר ישראל. החייל הפצוע אכן נפטר, ור' חיים חייקל, שהיה איש חזק, העמיס את הנפטר על כתפיו, והלך מרחק של שלושה ק"מ עד לבית הקברות, תוך כדי סיכון עצום שייהרג מכדורי האוויב או מירי של החיילים הרוסים, שלא היססו לפתוח באש אל עבר כל דמות חשודה. כמו כן היה צפוי למשפט צבאי על עריקה משדה הקרב, וביני לביני נעו קבוצות של קוזאקים אלימים, שרצחו ללא משוא פנים עבור נעליים, כסף קטן ומעילים צבאיים. אלא שבדרך נס היה כרואה ואינו נראה. איש לא

המשך בעמוד הבא...

הבחין בו, והוא ניצל.

לאחר שקבר את החלל חזר לעמדה הצבאית שלו, בלי שיאונה לו כל רע. בינתיים גברו הגרמנים על הרוסים, והם לקחו את החיילים בשבי והטילו עליהם עבודות שונות. בגורלו של ר' חיים חייקל נפל להיות שומר בהמות. פעם אחת, בהיותו רועה את הבהמות בשדה מחוץ לעיר, שמע קול ירייה וראה אדם שצונח על האדמה. מיד ניגש אליו וראה שזהו חייל נכרי שנפצע. הוא לא היסס, תלש חתיכת בד מחולצתו והשתמש בה כתחבושת לפצוע, אלא שתוך כדי פעולתו עברו כמה חיילים גרמניים שמצאו אותו מטפל בפצוע, ומיד חשדו בו שהוא התנקש בחייו. שכן, לא נמצא שום אדם אחר בסביבה מלבדו. לא הועילו לו כל טענותיו והסבריו. הוא הועמד למשפט צבאי ונידון למוות, באשמה שהתנקש בחייו של החייל. בסיום המשפט הוכנס לצינוק עד לביצוע גזר הדין.

והנה, באחד הלילות בהם שהה בצינוק ראה בהקיץ את החייל היהודי אשר אותו הביא לקבר ישראל. הוא אומר לו: מכיוון שמסרת את נפשך למען אבוא לקבר ישראל, אני אדאג שלא יהרגו אותך. אין לך מה לפחד, כי ממש לפני שייגשו לביצוע גזר הדין – אתה תינצל.

יום ביצוע גזר הדין נקבע ליום שלישי בשעה 2 בצהריים, ובשעה היעודה הוציאו את ר' חיים חייקל החוצה מהצינוק, העמידוהו ליד הקיר וכבר עמדה מולו הכן כיתת חיילים עם רובים בידיהם כדי להורגו נפש. אלא שברגע המכריע הגיע למקום במרוצה קצין שצעק לחיילים: אל תהרגו אותו! בכיסו של החייל נמצא מכתב, שבו הוא מודיע על כך שהוא הולך לירות בעצמו ולהתאבד...

שומר מצוה לא ידע דבר רע.

* מאוסף סיפוריו של הרב חנניה צ'ולק שליט"א / יו"ר "עזר מציון"

שביבים / שאול שיף

מניעת שפעת ומחלות חורף אחרות

בחורף כולנו נמצאים בסיכון גבוה יותר להידבקות במחלות זיהומיות בדרכי הנשימה. רוב המחלות הן נגיפיות כמו השפעת, וניתן למזער את הסיכון להידבק ולהדביק במחלות הנגיפיות על ידי מספר אמצעים פשוטים:

1. שינה טובה

כשהגוף שלנו עייף, הוא לא נלחם ביעילות נגד פולשים כמו מחלות נגיפיות. מומלץ לישון 8 שעות בלילה כדי להשאיר את הגוף ערני ומוכן.

2. ויטמין C

ויטמין C חשוב לתהליך הייצור של כדוריות הדם הלבנות. הויטמין הוא מרכיב חיוני במניעת שפעת וקירור, ולכן החורף זו העונה של פירות ההדר. בנוסף לתפוזים ואשכוליות, מומלץ לנסות גם את הקיווי. בקיווי יש יותר ויטמין C מבכל פירות גם יחד, לכן מומלץ לאכול ממנו כמה שיותר, על מנת לחזק את המערכת החיסונית לקראת תקופת השפעת.

3. סמבוק שחור

מומלץ להכין חליטה מפרחיו של הסמבוק השחור. הסמבוק השחור הוכח כמונע דלקות וזיהומים בדרכי הנשימה, ויעיל נגד כל מחלות החורף, כולל השפעת. כדי להכין את החליטה, חלטו כף פרחים מיובשים בכוס מים רותחים והמתינו כמה דקות. אם בכל זאת נדבקתם בשפעת, מומלץ לשתות את המשקה 3 פעמים ביום.

4. יציאה לשמש

הגוף שלכם צריך ויטמין D כדי להגן על עצמו בחורף. אנשים בעלי חוסר בויטמין D בגוף נוטים לחלות יותר, משום שהוא חלק חיוני במערכת החיסונית שלכם. אחת הדרכים הטובות ביותר לצרוך ויטמין D היא פשוט לצאת לשמש. חצי שעה של שמש בכל יום תספק לכם את הכמות היומית המומלצת של ויטמין D.

5. כיסוי נכון של הפה והאף בעת שיעול ועיטוש

השיעול והעיטוש הם כמה מהדרכים של הגוף שלנו להיפתר מזיהומים ומחיידקים, לכן מומלץ שלא להשתמש בכף היד, אלא בטישו שניתן לזרוק לפח, וכך תמזערו את הסיכוי להחזיר לעצמכם את החיידקים שגופכם הוציא, וכן את הסיכוי להדביק אחרים. אם אין טישו בהישג יד, מומלץ להתעטש או להשתעל אל תוך חלקו הפנימי של המרפק, שכן הוא אינו בא במגע עם הפנים.

6. אכילת דבש

הדבש הוא בעל סגולות אנטי מיקרוביאליות חזקות המשמידות חיידקים. בנוסף להיותו האנטיביוטיקה של הטבע, הדבש משפר את תפקוד המערכת החיסונית ומכיל שפע של ויטמינים מקבוצות B ו-C.

7. פעילות גופנית

לאנשים שמתאמנים באופן קבוע יש מערכת חיסונית חזקה יותר. הפעילות הגופנית גורמת לחיידקים לצאת מהריאות ומזרימה תאי דם לבנים ברחבי הגוף בקצב מהיר יותר, הם האחראיים לפעילותה התקינה של המערכת החיסונית.

8. שטיפת ידיים

למרות שהטיפ הזה ברור כשמש, שטיפת ידיים עם סבון מקטינה את הסיכוי להדביק ולהידבק בשפעת באופן משמעותי, ולכן מומלץ לשטוף ידיים עם סבון ומים לעתים קרובות. לפני טיפול באוכל, לפני האוכל, לאחר שימוש בשירותים, ולאחר שיעול או עיטוש.

9. הוספת פטריות לתזונה

פטריות הן לוחמות ראויות להערצה בחיידקים ובוירוסים בגלל שהן משחררות בטא גלוקן, מרכיב המעורר את המערכת החיסונית לחפש ולהשמיד את גורמי המחלה בתאים.

10. חיידקים פרוביוטיים

החיידקים הידידותיים מחזקים את המערכת החיסונית על ידי הגנה מפני חיידקים מזיקים, מה שהופך את היוגורט לתוספת חיונית נגד השפעת. אפשר לצרוך את החיידקים הפרוביוטיים גם כתוסף תזונה, אך מומלץ לאכול את היוגורט ולהנות מהיתרונות הנוספים שבו.

נקודות לחיצה לטיפול בתסמיני השפעת

נקודות לחיצה מהוות טיפולים אלטרנטיביים כמעט לכל בעיה שנוצרת בגוף, ותסמיני השפעת וההצטננות השונים אינם יוצאים מן הכלל. שפעת לרוב תוקפת אותנו כשלמערכת החיסונית אין מספיק כוח להתמודד מולה ביעילות, בין אם משום שלא עברנו חיסון או שסבלנו מבעיה שפגעה בחוזקה של המערכת החיסונית שלנו כמו לחץ, חרדה או מחלה שהשאירה את גופנו חשוף לתקיפת מחלות אחרות, בייחוד כשהאוויר בסביבת המגורים שלנו יבש.

נקודות לחיצה לא יכולות לרפא את השפעת עצמה, אולם כשהמחלה תוקפת ואנו סובלים מעיטושים, גרון כואב, אף מנוזל וסתום, עיניים דומעות, כאבי ראש, חולשה ושיעול, נקודות לחיצה יכולות להפיג את כולם במהירות. שימו לב שנקודות הלחיצה אינן מחליפות את הטיפול שתקבלו מהרופא, אלא הן מתפקדות כטיפול משלים אותו תוכלו לבצע כדי לשפר את תהליך ההחלמה. לפניכם 8 נקודות לחיצה מומלצות וידועות שמסייעות בטיפול בתסמיני השפעת השונים, ואת חלקן ניתן וכדאי אפילו לבצע באופן יומיומי כדי לחזק את המערכת החיסונית ולהגן על עצמכם מראש מפני הידבקות במחלה.

1. נקודת במבוק קודח

נקודת במבוק קודח (Drilling Bamboo) היא אחת היעילות ביותר בהפחתת תסמיני התקררות ושפעת. היא נמצאת בארובת העין, במקום שבו הגבות נפגשות עם גשר האף. הפעילו לחץ קל על הנקודה מ-2 צדי הפנים למשך מספר דקות כדי להקל על התקררות, חום, גודש בסינוסים וכאבי ראש שמתמקדים בחלקו הקדמי. היא גם עוזרת לטפל בעייפות שמקורה בכאב או אי נוחות בעיניים.

2. נקודת יופי הפנים

נקודת יופי הפנים (Drilling Beauty) יעילה מאוד בהפחתת גודש באף. היא נמצאת בבסיס עצמות הלחיים בקו שמתחת לאישונים. הפעילו לחץ בעוצמה בינונית על הנקודה ב-2 הלחיים כדי להקל על אף סתום ומנוזל וכאבי ראש לוחצים. הנקודה מקלה גם על עיניים צורבות וכבדות בעפעפיים.

3. נקודת המעי הגס

נקודת המעי הגס 4 היא נקודת לחיצה נפוצה מאוד לטיפול בסימפטומים של שפעת. היא נמצאת בגב כף היד, בין האגודל לאצבע המורה. הפעילו לחץ עדין על הנקודה בעזרת אגודל היד השנייה כדי להקל על תסמיני התקררות ושפעת, כאבי ראש וחום. חזרו על הפעולה עבור שתי הידיים. הנקודה גם יעילה בטיפול בעצירות, אולם מומלץ להימנע משימוש בה אם אתן נשים בהריון.

4. נקודת המעי הגס

נקודת המעי הגס מסייעת גם היא בהקלה על תסמיני התקררות ושפעת. הנקודה נמצאת ממש לצד המרפק, בחלק החיצוני של קמט המרפק. בזמן מחלה, הפעילו לחץ על המקום באמצעות האגודל באופן יומיומי בכדי לראות תוצאות. הנקודה עוזרת להקל על תסמיני השפעת וההתקררות, וכן עוזרת גם לטפל בעצירות. היא גם מחזקת את המערכת החיסונית, ולכן מומלץ להפעיל עליה לחץ באופן יומיומי גם אם אינכם חולים בשפעת על מנת למנוע אותה מלכתחילה.

5. נקודת המעי הגס

נקודת המעי הגס היא נקודה שמשתמשים בה רבות ברפואה האלטרנטיבית בטיפולי דיקור. תוכלו למצוא את הנקודה ממש בצד הנחיריים. הפעילו עליה לחץ מ-2 צדי האף בו זמנית ועסו אותה למשך מספר דקות. הנקודה עוזרת לרפא בעיות שונות שקשורות לדרכי הנשימה שבאף, בדלקות שמקורן בפנים ובגודש בסינוסים.

6. נקודת תמיכת נשיאה

נקודת תמיכת הנשיאה (Bearing Support) יעילה במיוחד בהתמודדות עם שפעת והצטננות. הנקודה נמצאת על הגב העליון, בין עמוד השדרה לשכמות. יתכן שתצטרכו שמישהו אחר יעסה את הנקודה עבורכם ב-2 צדי הגב, או שתוכלו לשכב על 2 כדורי טניס ולעסות בעזרתם את הנקודות. הפעילו לחץ על הנקודה באופן יומיומי כדי לחזק את התנגדות הגוף שלכם לתסמיני הצטננות ולחיזוק המערכת החיסונית.

7. אחוזה אלגנטית

נקודת האחוזה אלגנטית (Elegant Mansion) יעילה מאוד בטיפול בבעיות שמקורן בנשימה. הנקודה נמצאת בחלק החלול שמתחת לעצמות הבריח, ממש ליד עצם החזה. הפעילו לחץ קל על הנקודה מ-2 צדי החזה כדי להקל על בעיות בנשימה, שיעול, גרון כואב ותחושת לחץ על החזה.

8. נקודת העין השלישית

נקודת העין השלישית היא נקודה שמשתמשים בה רבות בדיקור סיני לטיפול בבעיות שונות בגוף. הנקודה נמצאת באזור שבין 2 הגבות, ממש היכן שגשר האף ומרכז המצח נפגשים. הפעילו לחץ בינוני על הנקודה עם האגודל כדי להקל על חום, אף סתום וכאבי ראש שמקורם בגודש באף.

בסוד שיח

כשם שפרצופיהם שונים
כך דעותיהם שונות

עריכה גרפית - גיל ויין

נשמח לקבל תגובות והערות מהקוראים
בדוא"ל: besod@013net.net